

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW

Aan de fractie van PvdA
Mevrouw M. Slangen

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake Cultuurhub

DATUM
14 mei 2019
Verz.: 15 mei 2019

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
Marcel 't Sas/Jan Bessems

TELEFOONNUMMER
043 350 5461

ONZE REFERENTIE
2019.13029

E-MAILADRES
Jan.Bessems@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4368

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Slangen,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft in het kader van artikel 47 van het Reglement van Orde.

Geacht college,

Positieve berichten lazen wij de afgelopen dagen in de media over cultuur in onze Zuid-Limburgse regio. Niet alleen is de Zuid-Limburgse dansproeftuin door minister Van Engelshoven aangemerkt als één van de vijftien landelijke projecten die extra geld uit Den Haag krijgen om culturele vernieuwing te stimuleren, voor het weekend bleek al dat de Raad van Cultuur meer oog en erkenning wil voor de cultuurregio's buiten de randstad. Goed nieuws voor Limburg dus, maar ook voor Maastricht! Naar aanleiding van deze berichten stelt onze fractie u graag de volgende vragen:

Vraag 1:

Wat is de reactie van het college op het advies van de Raad voor Cultuur aan de minister?

Antwoord 1:

Het college is verheugd over de teneur van het advies van de Raad voor Cultuur: cultuur moet dicht(er) bij de mensen staan. Om dat blijvend waar te kunnen maken moeten regio's en steden een grotere rol krijgen in het landelijk beleid.

Maastricht bereidt zich voor om die rol met verve op te pakken. Dat we op de goede weg zitten blijkt uit het feit dat de Raad voor Cultuur het ingediende plan van de Stedelijke Cultuurregio Zuid, "Löss, wat hier leeft, wat hier raakt. Wat hier kleeft, wat hier maakt!" ondersteunt. (Zie: www.cultuurregiozuid.nl). Op 20 mei a.s. bespreek ik dit plan verder met de minister.

Het advies vormt het gebruikelijke advies aan de minister conform de vierjaarlijkse structuur van cultuurplanperioden. Het is nu aan de minister om te bepalen wat zij van de adviezen van de Raad voor Cultuur overneemt. Zij zal dit doen in de uitgangspuntenbrief die in juni 2019 verschijnt. Dan pas is duidelijke wat de landelijke koers voor de periode 2021-2014 wordt en wat daarvan de effecten op de regio's zijn.

Ter informatie stuur ik tevens de brief mee die, als reactie op het advies van de Raad voor Cultuur, door de Stedelijke Cultuurregio Zuid mede namens Maastricht onlangs is verstuurd aan de minister (zie bijlage).

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
14 mei 2019

Vraag 2:

Hoe wil het college dat Maastricht de door de raad voorgestelde rol van initiator, financier en regisseur van haar eigen culturele veld vormgeeft?

Antwoord 2:

Het college wil deze rol voortvarend op pakken. Maastricht vervult als hoofdstad van Limburg een centrale rol in de Stedelijke Cultuurregio Zuid. Die rol willen we vasthouden en versterken, mede in relatie tot de geboden kansen zoals verwoord in het advies van de Raad voor Cultuur. Nog voor de zomer zal – zoals iedere vier jaar- wederom het gesprek met het culturele veld in Maastricht gestart worden over de vorm te geven beleidsuitgangspunten en visie voor de periode 2021-2024. Zie ook de RIB van 1 mei jongstleden, waarin een tijdelijk geschetst wordt op weg naar de cultuurplanperiode 2021-2014 en u waarin kunt zien hoe en wanneer de raad betrokken wordt.

Vraag 3:

De heer Schoonderwoerd, directeur van Parkstad Theaters Limburg, zou graag zien dat Zuid-Limburg de “derde culturele hotspot” wordt. Wat vindt u van deze titel? Deelt u het enthousiasme en de ambitie van de heer Schoonderwoerd?

Antwoord 3:

Het enthousiasme van de heer Schoonderwoerd delen wij. Wij zijn het met hem eens dat de samenwerking in de Stedelijke Cultuurregio op alle vlakken groeiend is en we zien ook dat de theaters en de andere cultuurinstellingen daarin enthousiast participeren. Dat steunen wij van harte. Het is onze ambitie dat de Stedelijke Cultuurregio Zuid een grotere rol gaat spelen in het landelijke culturele landschap. Voor mij is de versterking van de culturele hotspot die Zuid-Limburg nu al is, en de groei van de betekenis van cultuur voor alle inwoners, van primair belang. Een mooie rangorde ten opzichte van andere regio's volgt dan vanzelf.

Vraag 4:

Hoe ziet u de rol van Maastricht en het Maastrichtse cultuurveld in deze Zuid-Limburgse samenwerking?

Antwoord 4:

Maastricht is als een van de negen culturele brandpunten in het land en vervult als hoofdstad van Limburg een centrale rol in de Stedelijke Cultuurregio Zuid. Heerlen en Sittard-Geleen én alle culturele instellingen zijn betrokken bij de planvorming en de verdere uitwerking.

Vraag 5:

Wat is, volgens u, de unieke kracht die Maastricht bijdraagt – of kán bijdragen – in de Zuid-Limburgse cultuurregio? Waar zetten wij als stad op in de komende jaren?

Antwoord 5:

“Cultuur maakt Maastricht; Maastricht maakt Cultuur”.

In Maastricht zijn vele professionele cultuurmakers gehuisvest die een regionale en zelfs landelijke functie hebben. Samen met het in Maastricht nagenoeg volledige pallet aan kunstvakopleidingen en de actieve deelname aan cultuur van de inwoners van Maastricht, levert dit een bijzondere culturele infrastructuur, waardoor Maastricht zijn rol als cultureel brandpunt kan waarmaken

DATUM
14 mei 2019

Daarmee is Maastricht de kern van het verzorgingsgebied van de Stedelijke Cultuurregio Zuid. Waar we in het bijzonder op inzetten de komende jaren bespreken we met het culturele veld en met uw raad volgens eerdergenoemd tijdspad.

Hoogachtend,

Jim M. Janssen,
Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur.

Vragen ex art. 47 RvO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
mevrouw drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Maastricht, 8 mei 2019

Geachte Minister Van Engelshoven, beste Ingrid,

Hierbij reageren wij als Stedelijke Culturregio Zuid op het advies van de Raad voor Cultuur. De Provincie Limburg heeft eerder aangegeven de bereidheid te hebben om daarnaast ook de verantwoordelijkheid te nemen voor Noord- en Midden-Limburg. Wij sturen u deze brief dan ook namens de, in het advies van de Raad erkende, Stedelijke Culturregio Zuid én vanuit de Provincie Limburg ook namens Noord- en Midden-Limburg.

Wij zien in het advies 'Cultuur dichtbij, dicht bij Cultuur' van de Raad voor Cultuur inzake het Cultuurbestel 2021 – 2024 een stap in de goede richting. De verkenning 'Cultuur voor stad, land en regio' en de tien sectoradviezen die de raad het voorbije anderhalf jaar publiceerde hebben geleid tot een sterke, zorgvuldige en diepgaande analyse van de culturele en creatieve sector. Het advies biedt een helder beeld van de uitdagingen, kansen én bedreigingen voor de sector en formuleert heldere prioriteiten bij een herziening van het cultuurbestel.

Wij onderschrijven de ingestoken richting waardoor meer middelen naar de regio's vloeien, maar dit zou ons inziens nog radicaler kunnen worden doorgevoerd. Matching vanuit de regio's is daarbij een terechte vereiste. De Provincie Limburg investeert jaarlijks meer dan 35 mln. euro in cultuur en zal dit ook blijven doen. Samen met u en de belangrijke bijdragen van gemeenten uit de hele provincie realiseren wij daarmee een solide basis voor een bloeiend cultuurklimaat!

Uitbreiding BIS

Het voorstel van de Raad voor een nieuw landelijk cultuurbestel omvat een vernieuwing en uitbreiding van de BIS. De uitbreiding van de BIS met nieuwe genres en een groot aantal ketenvoorzieningen zien wij als een positieve ontwikkeling, waardoor er mogelijkheden ontstaan voor meerjarige subsidiëring van instellingen die ook sterk regionaal geworteld zijn. Als de Raad in dit verband spreekt van een uitbreiding met ontwikkelinstellingen, presentatie-instellingen en festivals zou dat naar onze mening kunnen leiden tot een landelijke erkenning van ketenvoorzieningen als Via Zuid, Cinesud, SALLY Dansgezelschap Maastricht, SCHUNCK*, Het Geluid, The Notorious IBE, Fashion Clash, Schrit_tmacher, Musica Sacra en Cultura Nova. Daarmee wordt recht gedaan aan de ambitie en de energie die deze instellingen in de

regio al jaren laten zien. Zij kunnen zich hierdoor verder professionaliseren en bouwen aan verbindingen met relevante partners in de eigen stedelijke cultuurregio en daar buiten.

Het benoemen van maximale aantallen voorzieningen per discipline per regio vormt enerzijds een risico daar het gemaximeerde aantal niet voor alle regio's toereikend zal zijn. Anderzijds zorgt het wel voor de noodzakelijke verschuiving van de blik én de middelen van de regio's in de Randstad naar de overige regio's. Wij pleiten in plaats van een maximum daarom voor een minimaal aantal voorzieningen per regio waardoor kansen voor alle regio's aanwezig zijn.

Toneelgroep Maastricht

Wij vragen specifiek uw aandacht voor de topkwaliteit van Toneelgroep Maastricht, wiens ambities en publieksbereik de afgelopen jaren enorm zijn gegroeid, maar waarvan de bijdrage in de BIS helaas is achtergebleven. Waar dit gezelschap qua output en publieksbereik landelijk in de top 4 zit samen met Het Nationale Theater, Toneelgroep Amsterdam en Theater Rotterdam, is het qua subsidieniveau het kleinste BIS-toneelgezelschap van Nederland. Samenhangend met de versterking van de samenwerking van de theaters in de regio en in lijn met het advies van de Raad pleiten wij ervoor om de bedragen voor Toneelgroep Maastricht en de in het advies genoemde instellingen, Opera Zuid en Jeugdtheatergezelschap Het Laagland, te verhogen.

Bonnefantenmuseum

Het advies van de Raad om de BIS open te stellen voor enkele provinciale en gemeentelijke musea met landelijke betekenis juichen wij uiteraard toe. Het Bonnefantenmuseum krijgt hiermee de mogelijkheid om in de BIS toegelaten te worden. Dit museum biedt een podium aan kunstenaars uit de eigen regio, richtinggevend kunstenaars van internationale allure en heeft in de presentatie van hedendaagse kunst een eigen plek verworven, complementair aan andere Nederlandse musea.

De belangrijke rol die het Bonnefantenmuseum vervult in de regionale, nationale en internationale context hebben wij meermaals nadrukkelijk onder uw aandacht gebracht en heeft u recent door middel van uw werkbezoek ook zelf mogen ervaren. De Raad adviseert om per stedelijke cultuurregio maximaal drie provinciale en gemeentelijke musea toe te laten en slechts 0,25 mln. euro per museum vrij te maken. Wij roepen u op hier de kwaliteit leidend te laten zijn en de maximale Rijksbijdrage sterk te vergroten als er minder dan drie musea in een regio in de BIS komen. Uiteraard moet er dan sprake zijn van voldoende matching vanuit de regio.

"Stedelijke Cultuurregio Zuid +"

De Raad benadrukt de onmiskenbaar belangrijke rol van de stedelijke cultuurregio's, gemeenten en provincies in het cultuurbestel. De aandacht die in het advies uitgaat naar de regio doet recht aan de ontwikkelingen van de afgelopen jaren in de Stedelijke Cultuurregio Zuid als ook in Noord- en Midden-Limburg en raakt de inzet en de positieve energie van Limburg!

Wij onderschrijven de mening van de Raad dat de stedelijke cultuurregio's een belangrijke rol spelen bij het verbreden en vernieuwen van het culturele aanbod, het bereiken van een groter en meer divers publiek en het realiseren van een volwaardige culturele infrastructuur, rekening houdend met de identiteit van de regio.

De gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen en Provincie Limburg vormen samen de Stedelijke Cultuurregio Zuid (SCRZ). Op basis van uw brief d.d. 26 april 2019, waarin u de matching toezegt van € 365.000,- voor onze proeftuin “Dans: Right Now!”, waarvoor onze dank, concluderen wij dat u evenals de Raad de SCRZ erkent als stedelijke regio.

De Raad benadrukt het belang om ook de omliggende gemeenten te betrekken en om als stedelijke cultuurregio verantwoordelijkheid te dragen voor Noord en Midden-Limburg. Aan de oproep van de Raad om als overkoepelende provincie de coördinatie van deze ‘SCRZ+’ op ons te nemen, geven wij al gehoor. Wij zetten extra in op versterking en verspreiding van de productie en presentatie van het culturele en creatieve aanbod om dit zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan inwoners en bezoekers van heel Limburg. Het project “Samen ontwikkelen door te doen”, gericht op de ontwikkeling van een profielplan voor Noord- en Midden-Limburg is provinciaal ondersteund. Een andere proeftuin van de SCRZ, de proeftuin Ruimte voor Makers, zal onderzoek omvatten dat provinciebreed wordt uitgevoerd. U bent ermee bekend dat wij zelfs Euregionale culturele samenwerking tot onze taak vinden behoren. De door de Raad geadviseerde instelling van een programmafonds ten behoeve van de stedelijke cultuurregio’s draagt ons inziens nadrukkelijk bij aan de door Raad geschetste rol en taak van deze regio’s. Wij pleiten daarbij voor ruimte voor de regio wat betreft inhoudelijke invulling, organisatorische uitvoering en financiële verantwoording, ook passend binnen het Raadsadvies.

Subsidiesystematiek

Gekoppeld aan een herziening van het Rijksgesubsidieerde cultuurbeleid formuleert de Raad adviezen met betrekking tot de kaders voor beleidsontwikkeling, monitoring en beoordeling. Wij onderschrijven ten volle het belang om de administratieve lasten te verlagen voor culturele instellingen en om subsidievereisten en verantwoordingsinformatie beter af te stemmen tussen subsidiërende overheden. De suggestie van de Raad om de uitwerking van de nieuwe subsidieregeling voor de BIS 2021-2024 en de inhoudelijke beoordelingscriteria te ontwikkelen in samenwerking met de stedelijke cultuurregio’s delen wij en wij willen actief meewerken aan de uitwerking hiervan. Wij gaan dan ook graag op korte termijn met u in gesprek om te kijken hoe wij tot een breed gedragen, vernieuwende en vooruitstrevende aanpak kunnen komen.

Tot slot

Het advies van de Raad is bijzonder ambitieus en wijst de weg voor de komende jaren. Wij zijn ons bewust van de enorme uitdaging die een dergelijke stelselwijziging met zich meebrengt en constateren dat het tijdsbestek waarin dit uitgewerkt dient te worden erg kort is.

Nu is echter het moment om een aantal stappen te zetten om het bestel te hervormen en de inzet van de Rijksmiddelen beter te verdelen over de regio’s, om zo een volwaardige culturele infrastructuur in elke regio te faciliteren en te borgen.

De stelselwijziging die door de Raad wordt beoogd stemt ons positief. Vernieuwing doorzetten vraagt om durf en tijd! Wij hopen een evenwichtige balans hierin terug te vinden in uw Uitgangspuntennotitie Cultuurbeleid 2021-2024 en in de hernieuwde subsidieregeling/-systematiek voor de BIS. Wij kijken hier met vertrouwen naar uit en vanuit Limburg zetten wij hier graag met u samen de schouders onder!

Een afschrift van deze brief hebben wij verzonden naar de Raad voor Cultuur en de cultuurwoordvoerders in de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,

namens de Stedelijke Culturregio Zuid,

Jim Janssen
Wethouder Cultuur Gemeente Maastricht

Jos Bessems
Wethouder Cultuur Gemeente Sittard-
Geleen

Jordy Clemens
Wethouder Cultuur Gemeente Heerlen

Ger Koopmans
Gedeputeerde Cultuur Provincie Limburg

En namens Noord- en Midden Limburg,

Anne Thielen
Wethouder Cultuur Gemeente Venray
namens deelnemende gemeenten Noord-Limburg

Geert Gabriëls
Wethouder Cultuur Gemeente Weert

Ger Koopmans
Gedeputeerde Cultuur Provincie Limburg